

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: sudija za prethodni postupak

sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 25. jun 2021.

Jezik: engleski

Stepen poverljivosti: javno

Javna redigovana verzija odluke o preispitivanju pritvora Jakupa Krasnićija

Specijalizovani tužilac
Džek Smit

Branilac Hašima Tačija
Gregori Kiho

Zastupnik žrtava
Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija
Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija
Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija
Venkatesvari Alagendra

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ na osnovu člana 41(6), (10) i (12) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), ovim donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 4. novembra 2020, nakon potvrđivanja optužnice (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice),² Jakup Krasnići (u daljem tekstu: g. Krasnići) je uhapšen u skladu sa odlukom³ i nalogom za hapšenje koje je izdao sudija za prethodni postupak.⁴

2. Dana 22. januara 2021, sudija za prethodni postupak odbio je zahtev g. Krasnićija za privremeno puštanje na slobodu (u daljem tekstu: zahtev za privremeno puštanje na slobodu, odnosno prva odluka o pritvoru).⁵

3. Dana 24. februara 2021, nakon zajedničkog zahteva optuženih u ovom predmetu, koji su se takođe odrekli prava na preispitivanje pritvora pre isteka dvomesečnog roka iz člana 41(10) Zakona i pravila 57(2) Pravilnika, sudija za prethodni postupak produžio je g. Krasnićiju rok za podnošenje izjašnjenja o

¹ KSC-BC-2020-06, F00001, predsednik, *Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak*, 23. april 2020, javno.

² KSC-BC-2020-06, F00026/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija*, 26. oktobar 2020, javno.

³ KSC-BC-2020-06, F00027/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke po zahtevu za naloge za hapšenje i dovođenje*, 26. oktobar 2020, javno.

⁴ KSC-BC-2020-06, F00027/A07/COR/RED, *Javna redigovana verzija ispravljene verzije naloga za hapšenje Jakupa Krasnićija*, 26. oktobar 2020, javno.

⁵ KSC-BC-2020-06, F00122/RED, odbrana g. Krasnićija, *Javna redigovana verzija zahteva za privremeno puštanje na slobodu*, 18. decembar 2020, javno; KSC-BC-2020-06, F00180/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke po zahtevu Jakupa Krasnićija za privremeno puštanje na slobodu*, 22. januar 2021, javno.

produženju pritvora, na deset dana nakon što bude obavešten o odluci panela Apelacionog suda po njegovoj žalbi na prvu odluku o pritvoru.⁶

4. Dana 30. aprila 2021, panel Apelacionog suda odbio je žalbu g. Krasnićija na prvu odluku o pritvoru (u daljem tekstu: odluka Apelacionog suda).⁷

5. Dana 12. maja 2021, odbrana g. Krasnićija (u daljem tekstu: odbrana) obavestila je sudiju za prethodni postupak da tom prilikom neće podneti izjašnjenje o preispitivanju pritvora, ne prejudicirajući eventualne buduće zahteve za privremeno puštanje na slobodu.⁸

6. Dana 19. maja 2021, pošto se g. Krasnići predomislio u vezi sa izjašnjenjem o produženju pritvora, sudija za prethodni postupak produžio je rok za podnošenje izjašnjenja odbrane do 31. maja 2021.⁹

7. Dana 31. maja 2021, odbrana je podnela izjašnjenje o preispitivanju pritvora, u kome traži od sudije za prethodni postupak da odobri zahtev g. Krasnićija za privremeno puštanje na slobodu, uslovno ili bezuslovno (u daljem tekstu: zahtev).¹⁰ Dana 10. juna 2021, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) je odgovorilo na zahtev (u daljem tekstu: odgovor).¹¹ Dana 18. juna 2021, odbrana je podnela repliku na odgovor (u daljem tekstu: replika).¹²

⁶ KSC-BC-2020-06, F00206, sudija za prethodni postupak, *Odluka po zajedničkom zahtevu odbrane za produženje roka*, 24. februar 2021, javno, stav 6.

⁷ KSC-BC-2020-06, IA002/F00005/RED, veće Apelacionog suda, *Javna redigovana verzija odluke po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku u vezi s privremenim puštanjem na slobodu*, 30. april 2021, javno.

⁸ KSC-BC-2020-06, F00291, odbrana, *Obaveštenje odbrane g. Krasnićija shodno odluci KSC-BC-2020-06/F00206*, 12. maj 2021, javno, stav 3.

⁹ KSC-BC-2020-06, transkript od 19. maja 2021, javno, str. 451, red 19 – str. 452, red 2.

¹⁰ KSC-BC-2020-06, F00329, odbrana, *Izjašnjenje odbrane g. Krasnićija o razmatranju pritvora*, 31. maj 2021, poverljivo.

¹¹ KSC-BC-2020-06, F00345, Specijalizovani tužilac, *Odgovor tužilaštva na izjašnjenje odbrane g. Krasnićija o preispitivanju pritvora*, 10. jun 2021. (dostavljeno 11. juna 2021), poverljivo, sa poverljivim prilogom 1 (u daljem tekstu: F00345/A01). Javna redigovana verzija podneta je 14. juna 2021, *vidi* F00345/RED.

¹² KSC-BC-2020-06, F00358, odbrana, *Replika odbrane g. Krasnićija na odgovor tužilaštva na izjašnjenje odbrane o preispitivanju pritvora*, 18. jun 2021, poverljivo.

II. ARGUMENTACIJA

8. Odbrana navodi da se od donošenja prve odluke o pritvoru nekoliko okolnosti promenilo, što ide u prilog privremenom puštanju na slobodu g. Krasnićija.¹³

9. Tužilaštvo odgovara da je g. Krasnićiju neophodno produžiti pritvor budući da su se opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona povećale otkako je doneta prva odluka o pritvoru.¹⁴

10. U svojoj replici, odbrana osporava navode tužilaštva i tvrdi da su oni uopšteni i neosnovani.¹⁵ Odbrana osim toga ponavlja svoj zahtev da g. Krasnićići bude pušten na slobodu, uslovno ili bezuslovno.¹⁶

III. MERODAVNO PRAVO

11. Član 41(6) Zakona predviđa da Specijalizovana veća određuju pritvor jedino onda kada postoji osnovana sumnja da je lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća, i kada postoje jasni osnovi da se smatra: (i) da postoji opasnost od bekstva; (ii) da će lice uništiti, sakriti, izmeniti ili krivotvoriti dokaze o krivičnom delu, ili osobite okolnosti ukazuju na to da će ometati tok krivičnog postupka; ili (iii) da će ponoviti krivično delo, dovršiti pokušano krivično delo ili počiniti krivično delo kojim preti.

12. Član 41(10) Zakona predviđa da sve do pravnosnažnosti presude ili do puštanja na slobodu, sudija za prethodni postupak ili postupajući panel, po isteku roka od dva (2) meseca od donošenja poslednjeg rešenja o pritvoru, razmatra da li

¹³ Zahtev, stavovi 1, 52.

¹⁴ Odgovor, stav 1.

¹⁵ Replika, stavovi 1-2.

¹⁶ Replika, stavovi 11-16.

još uvek postoje razlozi za pritvor i izdaje rešenje kojim se produžava ili ukida pritvor. To takođe proizlazi iz pravila 57(2) Pravilnika.

13. U skladu sa članom 41(12) Zakona, Specijalizovana veća, pored mere pritvora, mogu naložiti sledeće mere kako bi obezbedila prisustvo optuženog, sprečila ponavljanje krivičnog dela ili obezbedila uspešno vođenje krivičnog postupka: sudski poziv, hapšenje, puštanje na slobodu uz kauciju, kućni pritvor, obećanje da neće napustiti mesto boravka, zabranu približavanja određenim mestima ili licima, javljanje u stanicu policije ili drugo mesto i mere obaveznog pohađanja popravnih programa.

14. Prema pravilu 56(2) Pravilnika, panel se stara da pritvoreno lice ne boravi u pritvoru neopravdano dugo u periodu do početka suđenja, a u slučaju da dođe do nepotrebnog odlaganja koje prouzrokuje specijalizovani tužilac, panel, nakon što sasluša strane u postupku, može pustiti lice na slobodu pod uslovima koje smatra odgovarajućim.

IV. DISKUSIJA

A. PRELIMINARNA NAPOMENA

15. Odbrana osporava dopuštenost [BRISANO].¹⁷ Kako odbrana tvrdi, budući da im tužilaštvo nije odmah dostavilo detaljan popis predmeta zaplenjenih prilikom pretresa i plenidbe koji su izvršeni u kući g. Krasnićija, nemoguće je [BRISANO].¹⁸

16. Sudija za prethodni postupak napominje da odbrana prihvata da im je 28. aprila 2021. tužilaštvo dostavilo detaljan popis predmeta zaplenjenih prilikom pretresa i plenidbe [BRISANO].¹⁹ S tim u vezi, i za potrebe ovog zahteva, sudija za prethodni postupak ne vidi kako je odbrani naneta bilo kakva šteta time što je

¹⁷ Replika, stavovi 3-4.

¹⁸ Replika, stav 4.

¹⁹ [BRISANO].

popis dobila 28. aprila 2021, [BRISANO].²⁰ U svakom slučaju, sudija za prethodni postupak primećuje da odbrana do sada nije sporila ni tačnost ni autentičnost popisa. Sudija za prethodni postupak stoga smatra da se ovo izjašnjenje odbrane mora odbaciti.

B. RELEVANTNI USLOV

17. Odbrana tvrdi da je sudija za prethodni postupak dužan da svaka dva meseca temeljito razmotri nužnost pritvora bez obzira na eventualne „promene u okolnostima“, jer je promena u okolnostima nužan uslov samo za dodatno preispitivanje mere pritvora, bilo da ga zahtevaju optuženi ili tužilaštvo, ili ga pokrene sudija *proprio motu*.²¹

18. Tužilaštvo odgovara da je sudija za prethodni postupak prilikom razmatranja nužnosti pritvora neminovno dužan da oceni eventualne promene u okolnostima koje su nastupile nakon poslednjeg rešenja o pritvoru.²² Oni nadalje navode da sudija za prethodni postupak nije dužan da razmatra faktore o kojima je već odlučeno u prvobitnoj odluci o pritvoru.²³

19. Sudija za prethodni postupak podseća da je, prema članu 41(10) Zakona, dužan da razmotri da li još uvek postoje razlozi za pritvor, uključujući osnove navedene u članu 41(6) Zakona, odnosno da li (i) postoji osnovana sumnja da je lice izvršilo krivično delo ili dela, i (ii) da li postoje jasni osnovi da se smatra da je prisutna bilo koja od opasnosti navedenih u članu 41(6)(b) Zakona.²⁴ Sudija za prethodni postupak nije dužan da razmatra faktore o kojima je već odlučeno u prvobitnoj odluci o pritvoru ali mora da razmotri te razloge ili okolnosti i da

²⁰ F00366/A01, str. 132.

²¹ Zahtev, stav 13.

²² Odgovor, stav 3.

²³ Odgovor, stav 3.

²⁴ V. npr. KSC-BC-2020-07, F00143, sudija za prethodni postupak, *Odluka o preispitivanju pritvora Hisnija Gucatija*, 24. februar 2021, javno, stav 17.

utvrđi da li oni još uvek postoje. Ključno je da se sudija za prethodni postupak uveri da, u trenutku donošenja odluke po zahtevu za preispitivanje, osnovi za dalji pritvor još uvek postoje.²⁵ Tužilaštvo je dužno da pokaže da je neophodno da optuženi ostane u pritvoru.²⁶ Izjašnjenja strana u postupku biće razmotrena imajući u vidu ovaj kriterijum.

C. OSNOVANA SUMNJA

20. Kad je reč o kriterijumu za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona na samom početku propisuje postojanje osnovane sumnje da je pritvoreno lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. To je uslov *sine qua non* za valjanost odluke o produženju pritvora pritvorenom licu.²⁷

21. Ni g. Krasnići ni tužilaštvo se ne izjašnjavaju o postojanju osnovane sumnje prema članu 41(6)(a) Zakona.

22. Sudija za prethodni postupak podseća da je u odluci o potvrđivanju optužnice utvrđeno da, prema članu 39(2) Zakona, postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Krasnići krivično odgovoran za više zločina protiv čovečnosti i ratnih zločina prema članovima 13(1), 14(1)(c) i 16(1)(a) Zakona.²⁸ Ti zaključci doneti su na osnovu standarda koji je viši od kriterijuma postojanja osnovane sumnje, neophodnog shodno članu 41(6)(a) Zakona.²⁹ U međuvremenu u predmetu nije došlo do novih okolnosti koje bi osporile te zaključke.

²⁵ KSC-BC-2020-07, IA002/F00005, veće Apelacionog suda, *Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju pritvora*, 9. februar 2021, javno, stav 55.

²⁶ Prva odluka o pritvoru, stav 17 i dalje napomene. *Slično tome*, ESLJP, *Merabishvili v. Georgia* [GC], br. 72508/13, presuda (u daljem tekstu: *Merabishvili v. Georgia* [GC]), 28. novembar 2017, stav 234.

²⁷ *Merabishvili v. Georgia* [GC], stav 222 i dalje napomene.

²⁸ Odluka o potvrđivanju optužnice, stav 521(a)(i)-(ii).

²⁹ V. npr. KSC-BC-2020-04, F00007/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice protiv Pjetera Šalje*, 12. jun 2020, javno, stav 35.

23. Sudija za prethodni postupak stoga konstatuje da još uvek postoji osnovana sumnja da je g. Krasnići izvršio krivična dela iz stvarne nadležnosti Specijalizovanih veća u smislu člana 41(6)(a) i (10) Zakona.

D. NUŽNOST PRITVORA

24. Nakon što je kriterijum iz člana 41(6)(a) Zakona ispunjen, osnovi koji bi opravdavali lišavanje nekog lica slobode moraju biti jasni, u smislu da moraju da budu detaljno navedeni.³⁰ Sudija za prethodni postupak nadalje podseća da, imajući u vidu postojeće dokaze, ti konkretni i jasni osnovi moraju ići u prilog uverenju³¹ da postoji neka od opasnosti navedenih u tri stava člana 41(6)(b) Zakona, što označava prihvatanje mogućnosti, a ne neminovnosti, da se tako nešto dogodi u budućnosti.³² Drugim rečima, treba pokazati da je manje nego izvesno ali više nego tek moguće da će neka od tih opasnosti nastupiti.³³

25. Kad je reč o prirodi ocene prema članu 41(6)(b) Zakona, sudija za prethodni postupak podseća da se ocenjivane, iako delom počiva na diskrecionim ovlašćenjima sudije,³⁴ mora zasnivati na činjenicama predmeta i izvoditi na individualnoj osnovi, uzimajući u obzir lične okolnosti svakog optuženog lica.³⁵

³⁰ KSC-BC-2020-06, IA001/F00005, veće Apelacionog suda, *Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku u vezi s privremenim puštanjem na slobodu* (u daljem tekstu: odluka po Veseljijevoj žalbi u vezi s privremenim puštanjem na slobodu), 30. april 2021, javno, stavovi 18-19; prva odluka o pritvoru, stav 18.

³¹ V. uvodnu odredbu člana 41(6)(b) Zakona.

³² Prva odluka o pritvoru, stav 18; *vidi takođe* KSC-BC-2020-05, F00127, pretresni panel I, *Četvrta odluka o preispitivanju pritvora*, 25. maj 2021, javno, stav 17 i dalje napomene.

³³ Odluka Apelacionog suda, stav 26.

³⁴ Prva odluka o pritvoru, stav 19 i dalje napomene.

³⁵ Slično tome, ESLjP, *Aleksanyan v. Russia*, br. 46468/06, [presuda](#), 22. decembar 2008, stav 179; v. takođe prvu odluku o pritvoru, stav 19 i dalje napomene.

26. Najzad, prilikom odlučivanja o tome da li neko lice treba da bude pušteno na slobodu ili zadržano u pritvoru, sudija za prethodni postupak mora da razmotri alternativne mere za sprečavanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.³⁶

1. Opasnost od bekstva

27. Odbrana na osnovu svojih prethodnih izjašnjenja tvrdi da tužilaštvo nije utvrdilo da postoji dovoljno realna mogućnost da će g. Krasnići pobeći.³⁷ Odbrana ne iznosi dalje komentare u vezi sa ovim pitanjem, sa obrazloženjem da je sudija za prethodni postupak već zaključio da se eventualna opasnost od bekstva može smanjiti uz odgovarajuće uslove.³⁸

28. Tužilaštvo odgovara da se velikom količinom informacija koje su obelodanjene g. Krasnićiju otkako je doneta prva odluka o pritvoru povećala opasnost od bekstva, utoliko što g. Krasnići ima sve bolji uvid u optužbe koje mu tužilaštvo stavlja na teret.³⁹

29. Sudija za prethodni postupak smatra da je g. Krasnići, pošto je upoznat sa optužbama koje mu se stavljaju na teret i sa mogućnošću teške kazne u slučaju osuđujuće presude, kroz proces obelodanjivanja koji je u toku stekao dodatni uvid u dokaze na kojima se zasnivaju optužbe. Pored toga, s obzirom na svoje prethodne položaje, g. Krasnići još uvek igra značajnu ulogu na Kosovu kao bivši predsednik Skupštine Kosova, bivši vršilac dužnosti predsednika i bivši zamenik komandanta Oslobođilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK).⁴⁰ Uticaj koji on

³⁶ Kad je reč o obavezi da se razmotre „alternativne mere“, v. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Odluka o oceni ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017*, 26. april 2017, javno, stav 114. V. takođe ESLjP, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], (u daljem tekstu: *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC]) br. 23755/07, [presuda](#), 5. jul 2016, stav 87 *in fine*; ESLjP, *Idalov v. Russia* [GC], br. 5826/03, [presuda](#), 22. maj 2012, stav 140 *in fine*.

³⁷ Zahtev za privremeno puštanje na slobodu, stavovi 33-42.

³⁸ Zahtev, stav 19.

³⁹ Odgovor, stav 6.

⁴⁰ Odluka Apelacionog suda, stav 52.

zahvaljujući toj ulozi još uvek ima može mu pomoći da izbegne postupak pred Specijalizovanim većima, na primer tako što bi zatražio podršku svojih pristalica, odnosno pristalica OVK, obezbedio pristup relevantnim informacijama i pribavio finansijska i prevozna sredstva.

30. Prema tome, bez obzira na faktore koji bi mogli ukazati na suprotno, a koji su navedeni u prvoj odluci o pritvoru,⁴¹ sudija za prethodni postupak konstatuje da umerena opasnost od bekstva g. Krasnićija još uvek postoji.

2. Opasnost od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima

31. Odbrana iznosi da više ne postoji dovoljno realna opasnost potkrepljena konkretnim dokazima da bi g. Krasnici mogao da ometa toka postupka pred Specijalizovanim većima tako što bi uticao na svedoke.⁴² Naročito, pored prethodno iznetih izjašnjenja,⁴³ odbrana tvrdi da sledeći relevantni faktori moraju da budu uzeti u obzir: (i) opsežne zaštitne mere uvedene u predmetu, [BRISANO], koje smanjuju navodnu opasnost od uticanja na svedoke budući da onemogućavaju g. Krasnićija ili bilo koje lice povezano s njim da otkrije identitet zaštićenih svedoka;⁴⁴ (ii) parlamentarni izbori održani u februaru 2021, na kojima je stranka g. Krasnićija izgubila sva poslanička mesta u Skupštini Kosova;⁴⁵ (iii) ponašanje g. Krasnićija u mesecima nakon što je doneta prva odluka o pritvoru;⁴⁶ (iv) zaključci iz odluke Apelacionog suda,⁴⁷ prema kojima zaključci do kojih je sudija za prethodni postupak došao u prvoj odluci o pritvoru navodno nisu bili u dovoljnoj meri potkrepljeni dokazima.

⁴¹ Prva odluka o pritvoru, stav 30.

⁴² Zahtev, stav 32.

⁴³ Zahtev za privremeno puštanje na slobodu, stavovi 43-49.

⁴⁴ Zahtev, stavovi 21-28.

⁴⁵ Zahtev, stav 29(a).

⁴⁶ Zahtev, stav 29(b).

⁴⁷ Zahtev, stavovi 30-31.

32. Tužilaštvo odgovara da zaštitne mere i izborni rezultati ne utiču na opasnost od ometanja postupka, budući da zaštitne mere govore o znatnim opasnostima sa kojima se suočavaju svedoci, dok izborni rezultati ni na koji način ne umanjuju uticaj g. Krasnićija, koji se prvenstveno zasniva na njegovim ranijim položajima u OVK i u vladi.⁴⁸

33. Tužilaštvo dalje iznosi da sledeće nove okolnosti povećavaju opasnost od ometanja postupka: (i) tekuće obelodanjivanje materijala prema pravilu 102(1);⁴⁹ (ii) uticaj g. Krasnićija i potencijalna mreža njegovih pristalica, ojačana kampanjom podrške Oslobođilačkoj vojsci Kosova i izjavama vršioaca dužnosti predsednika Udruženja ratnih veterana OVK;⁵⁰ (iii) [BRISANO].⁵¹

34. Odbrana u replici iznosi da [BRISANO].⁵² [BRISANO]. [BRISANO].⁵³ Odbrana takođe ponovo ističe značaj zaštitnih mera u kontekstu otklanjanja opasnosti od ometanja postupka.⁵⁴

35. Sudija za prethodni postupak najpre podseća da je ranije zaključio da postoji opasnost da bi g. Krasnići ometao postupak pred Specijalizovanim većima, s obzirom, između ostalog, na njegov uticaj, izjave za javnost u kojima je kritikovao Specijalizovana veća, sadržaj posta na Fejsbuku od 24. aprila 2020. uperenog protiv „kolaboracionista“, i [BRISANO].⁵⁵ Štaviše, prema zaključku Apelacionog suda, [BRISANO].⁵⁶

36. Kad je reč o nedavnim rezultatima izbora na Kosovu, sudija za prethodni postupak konstatuje da oni ne utiču na njegov raniji zaključak da je g. Krasnići, kao bivši politički lider i bivši zamenik komandanta OVK, uticajan na Kosovu,

⁴⁸ Odgovor, stavovi 11-14.

⁴⁹ Odgovor, stav 6.

⁵⁰ Odgovor, stavovi 7-8.

⁵¹ Odgovor, stavovi 9-10.

⁵² Replika, stavovi 6-7.

⁵³ Replika, stav 8.

⁵⁴ Replika, stavovi 9-10.

⁵⁵ Prva odluka o pritvoru, stavovi 36, 39.

⁵⁶ Odluka Apelacionog suda, stav 62.

budući da ti njegovi položaji sasvim jasno prethode nedavnim parlamentarnim izborima iz februara 2021.⁵⁷ Osim toga, nedavni izborni rezultati ne umanjuju sposobnost g. Krasnićija, koju on ima zahvaljujući položajima koje je ranije zauzimao i uticaju koji iz toga proističe, da zatraži podršku svojih pristalica, odnosno pristalica OVK, a u cilju ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima.

37. Pored toga, sudija za prethodni postupak ima u vidu [BRISANO]. [BRISANO].⁵⁸ [BRISANO],⁵⁹ [BRISANO]⁶⁰ [BRISANO],⁶¹ [BRISANO]. [BRISANO]. [BRISANO].⁶² [BRISANO].

38. U tom kontekstu, sudija za prethodni postupak podseća da je ranije već utvrdio da vlada ustaljena i neprestana atmosfera zastrašivanja svedoka i ometanja krivičnih postupaka koji se vode protiv bivših pripadnika OVK.⁶³ Iako ovaj faktor nije sam po sebi odlučujući kad je reč o opasnosti od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima, on predstavlja kontekst u kome se [BRISANO]. Taj faktor je takođe relevantan s obzirom na činjenicu da g. Krasnićii, kao bivši visoko rangirani pripadnik OVK i politička ličnost, ima uticaj koji mu omogućava da, u takvoj atmosferi, obezbedi podršku pristalica. Osim toga, opasnost o kojoj je reč ne mora da se ostvari tako što će optuženo lice lično manipulirati dokazima, uticati na svedoke ili vršiti pritisak na njih. Dovoljno je da optuženo lice podstakne druge ili na drugi način doprinese ostvarenju te opasnosti.⁶⁴

⁵⁷ Odluka Apelacionog suda, stav 52.

⁵⁸ Odgovor, stav 9 i dalje napomene.

⁵⁹ F00345/A01, str. 28-30.

⁶⁰ F00345/A01, str. 20-25.

⁶¹ F00345/A01, str. 35-39.

⁶² Odluka Apelacionog suda, stav 62.

⁶³ V. npr. prvu odluku o pritvoru, stav 38.

⁶⁴ V. npr. prvu odluku o pritvoru, stav 22.

39. Najzad, kad je reč o argumentu odbrane u vezi sa zaštitnim merama, sudija za prethodni postupak ima u vidu obim već odobrenih zaštitnih mera⁶⁵ kao i [BRISANO].⁶⁶ Kao što se vidi iz spisa predmeta, za svedoke, odnosno članove njihovih porodica opasnost od zastrašivanja ili uticanja je neminovno velika, a sudija za prethodni postupak nije uveren da se opasnost od ometanja postupka može efikasno umanjiti samo oslanjanjem na zaštitne mere.

40. Shodno tome, sudija za prethodni postupak zaključuje da opasnost da će g. Krasnići ometati tok postupka pred Specijalizovanim većima još uvek postoji.

3. Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

41. Kad je reč o opasnosti od izvršenja novih krivičnih dela, odbrana podseća na svoja izjašnjenja podneta u vezi sa opasnošću od ometanja i u zahtevu za privremeno puštanje na slobodu.⁶⁷ Tužilaštvo se takođe poziva na faktore koji su već pomenuti u vezi sa opasnošću od ometanja, i na osnovu toga tvrdi da postoji opasnost da će g. Krasnići izvršiti nova krivična dela.⁶⁸

42. Sudija za prethodni postupak podseća da i pored toga što postojanje opasnosti od ometanja postupka ne dovodi automatski do opasnosti od izvršenja novih krivičnih dela, s obzirom na okolnosti u ovom predmetu, faktori na kojima se zasniva opasnost od ometanja postupka od značaja su za ocenjivanje opasnosti

⁶⁵ KSC-BC-2020-06, F00133/COR/CONF/RED, sudija za prethodni postupak, *Poverljiva redigovana verzija ispravljene verzije prve odluke o zahtevu specijalizovanog tužioca za zaštitne mere*, 14. decembar 2020, poverljivo; F00190/CONF/RED, sudija za prethodni postupak, *Poverljiva redigovana verzija odluke o drugom zahtevu specijalizovanog tužioca za zaštitne mere i ponovljenom zahtevu za zaštitne mere i proceduralnim pitanjima*, 5. februar 2021, poverljivo; F00211/CONF/RED, sudija za prethodni postupak, *Poverljiva redigovana verzija treće odluke o zahtevu specijalizovanog tužioca za zaštitne mere*, 3. mart 2021, poverljivo; F00239/CONF/RED, sudija za prethodni postupak, *Poverljiva redigovana verzija četorte odluke o zahtevu specijalizovanog tužioca za zaštitne mere*, 26. mart 2021, poverljivo; F00338/CONF/RED, sudija za prethodni postupak, *Poverljiva redigovana verzija pete odluke o zahtevu specijalizovanog tužioca za zaštitne mere*, 4. jun 2021, poverljivo.

⁶⁶ KSC-BC-2020-06, F00287/CONF/RED, Specijalizovani tužilac, *Poverljiva redigovana verzija šestog zahteva za zaštitne mere*, 12. maj 2021, poverljivo; [BRISANO].

⁶⁷ Zahtev, stav 33; zahtev za privremeno puštanje na slobodu, stavovi 50-51.

⁶⁸ Odgovor, stavovi 6, 14.

od izvršenja novih krivičnih dela.⁶⁹ Osim toga, g. Krasnići ne mora fizički da izvrši takva krivična dela, već je dovoljno da podstakne druge ili im pomogne da ih izvrše, ili na bilo koji drugi način doprinese njihovom izvršenju.⁷⁰

43. Što se pak činjenica koje su predmet razmatranja tiče, sudija za prethodni postupak podseća da, osim atmosfere zastrašivanja svedoka i uticaja koji g. Krasnići ima na Kosovu, a koji mu omogućava da zatraži podršku pristalica u kontekstu opšte atmosfere zastrašivanja svedoka i uticanja na njih, postoje konkretne naznake da [BRISANO]. Pored toga, sudija za prethodni postupak napominje da g. Krasnići sada ima bolji uvid u teze tužilaštva zahvaljujući tekućem obelodanjivanju materijala na kome počivaju ozbiljne optužbe koje mu se stavljaju na teret.

44. Na osnovu toga, sudija za prethodni postupak smatra da još uvek postoji opasnost da će g. Krasnići, pod bilo kojim vidom odgovornosti, učiniti krivična dela slična osnovnim delima za koja se tereti, protiv lica koja se smatraju protivnicima OVK, uključujući svedoke koji su dali ili bi mogli da daju iskaz, odnosno treba da stupe pred Specijalizovana veća.

4. Zaključak

45. Sudija za prethodni postupak zaključuje da još uvek postoji umerena opasnost da će g. Krasnići pobeći, kao i opasnost da će g. Krasnići ometati tok postupka ili izvršiti nova krivična dela. Sudija za prethodni postupak će u nastavku oceniti da li ijedan od uslova za njegovo puštanje na slobodu može u dovoljnoj meri da ukloni te opasnosti.

⁶⁹ Prva odluka o pritvoru, stav 42.

⁷⁰ Prva odluka o pritvoru, stav 42.

C. USLOVNO PUŠTANJE NA SLOBODU

46. Odbrana iznosi da se opasnost od ometanja postupka i opasnost da će g. Krasnići izvršiti nova krivična dela mogu umanjiti primenom uslova koji su već predloženi u vezi sa prvom odlukom o pritvoru (u daljem tekstu: predloženi uslovi),⁷¹ budući da je kosovska policija, u skladu sa ovlašćenjima koja proističu iz kosovske pravne regulative o nadzoru elektronske komunikacije, sposobna da nadzire potencijalne kontakte g. Krasnićija [BRISANO].⁷² Pored toga, odbrana navodi da je nekoliko domaćih sudova, uključujući sudove Euleksa, u više navrata i sa uspehom odobrilo meru kućnog pritvora u suđenjima za ratne zločine, što pokazuje efikasnost sistema nadzora koji postoji na Kosovu.⁷³

47. Tužilaštvo ponavlja da Euleks ne bi mogao da sprovede predložene uslove s obzirom da ima ograničen mandat.⁷⁴ Tužilaštvo dalje iznosi da su se predmeti na koje se odbrana poziva da bi potkrepila tvrdnju o efikasnosti kućnog pritvora uglavnom odnosili na obične vojnike OVK ili pripadnike srpskih snaga. Nasuprot tome, kada su kućni pritvor i alternative pritvoru odobravani pripadnicima OVK višeg ranga, dogodilo se nekoliko slučajeva zastrašivanja svedoka, što pokazuje sa kakvim se teškoćama suočavaju organi javnog reda i mira prilikom nadzora poštovanja uslova za privremeno puštanje na slobodu optuženih lica koja su zauzimala visoke položaje.⁷⁵ Tužilaštvo zaključuje da ni predloženi uslovi ni bilo koje druge mere ne mogu da umanje opasnosti koje bi nastupile puštanjem g. Krasnićija na slobodu.⁷⁶

⁷¹ Prva odluka o pritvoru, stav 45.

⁷² Zahtev, stav 46, 51.

⁷³ Zahtev, stav 50

⁷⁴ Odgovor, stav 16; KSC-BC-2020-06, F00153/RED, Specijalizovani tužilac, *Javna redigovana verzija odgovora tužilaštva na zahtev za privremeno puštanje na slobodu u ime g. Jakupa Krasnićija*, 22. decembar 2020, javno, stav 38.

⁷⁵ Odgovor, stavovi 17-18.

⁷⁶ Odgovor, stavovi 19-20.

48. Odbrana u replici ponavlja da je kosovska policija sposobna da efikasno nadzire komunikacije optuženog kome je određen kućni pritvor.⁷⁷ [BRISANO].⁷⁸

49. Sudija za prethodni postupak podseća da je u pogledu opasnosti od bekstva ranije zaključio da se uz predložene uslove ta opasnost može u dovoljnoj meri umanjiti.⁷⁹ Sudija za prethodni postupak smatra da nema razloga za izmenu tog zaključka.

50. Kad je reč o opasnosti od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima ili od izvršenja novih krivičnih dela, sudija za prethodni postupak podseća na svoj raniji zaključak da se komunikacije g. Krasnićija mogu efikasno ograničiti i nadzirati isključivo u okviru sistema nadzora komunikacija u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, čime se umanjuje opasnost od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima ili opasnost da će izvršiti nova krivična dela ili doprineti njihovom izvršenju.⁸⁰

51. Sudija za prethodni postupak smatra da su dodatne garancije koje odbrana predlaže nedovoljne za opasnosti koje prete od g. Krasnićija. Naročito, [BRISANO],⁸¹ [BRISANO].

52. Najzad, sudija za prethodni postupak smatra da čak ni dodatne mere, kao što su ograničavanje korišćenja interneta i (mobilnog) telefona i ugrađivanje programa za beleženje pritisnutih tastera ili sličnih nadzornih uređaja, ne bi sprečile g. Krasnićija da koristi druge elektronske uređaje koji pripadaju drugim licima, uključujući, na primer, njegovu porodicu ili poznanike, ili da drugima daje instrukcije sa ciljem da se svedoci zastraše, odnosno da se na njih utiče. Sudija za

⁷⁷ Replika, stav 15.

⁷⁸ Replika, stav 16; *vidi takođe* KSC-BC-2020-06, F00358, odbrana, *Prilog 01 uz repliku odbrane g. Krasnićija na odgovor tužilaštva na izjašnjenje odbrane o preispitivanju pritvora* (u daljem tekstu: F00358/A01), 18. jun 2021, poverljivo.

⁷⁹ Prva odluka o pritvoru, stav 48.

⁸⁰ Prva odluka o pritvoru, stav 49.

⁸¹ F00358/A01, str. 2-3.

prethodni postupak konstatuje da su u tom smislu posebno značajni uticajni položaj g. Krasnićija i [BRISANO].

53. Shodno tome, sudija za prethodni postupak konstatuje da predloženi uslovi, ili bilo kakva dodatna ograničenja, ne bi u dovoljnoj meri umanjili opasnost od toga da g. Krasnićići ometa postupak pred Specijalizovanim većima ili izvrši nova krivična dela.

D. SRAZMERNOST PRITVORA

54. Odbrana iznosi da pravilo 56(2) Pravilnika obavezuje sudiju za prethodni postupak da se stara da g. Krasnićići ne boravi u pritvoru neopravdano dugo u periodu do početka suđenja. Osim toga, ovo pravilo predviđa da pritvoreno lice može da bude pušteno na slobodu u slučaju da dođe do nepotrebnog odlaganja koje prouzrokuje tužilaštvo.⁸²

55. S tim u vezi, odbrana tvrdi da je period koji je g. Krasnićići morao da provede u pritvoru pre početka suđenja neopravdan i nesrazmeran⁸³ iz sledećih razloga: (i) očekivani početak suđenja, koji ni u kom slučaju, ni ukoliko bi se ostvarila „nerealna“ najpovoljnija prognoza, ne bi mogao biti pre sredine januara 2022;⁸⁴ (ii) nemogućnost porodičnih poseta od 4. novembra 2020, imajući takođe u vidu životno doba g. Krasnićićija i drugačije uslove za primanje poseta koji važe za zatvorenike u Holandiji i na Kosovu, predstavlja prekomerno ograničavanje njegovog prava na privatni i porodični život.⁸⁵

56. Tužilaštvo odgovara da je pritvor g. Krasnićićija još uvek srazmeran, a da se njegova prava u potpunosti poštuju,⁸⁶ imajući u vidu sledeće: (i) priprema za

⁸² Zahtev, stavovi 18, 45.

⁸³ Zahtev, stav 34.

⁸⁴ Zahtev, stavovi 35-39.

⁸⁵ Zahtev, stavovi 40-44.

⁸⁶ Odgovor, stavovi 21, 24.

suđenje se odvija ekspeditivno i ništa ne ukazuje da je tužilaštvo bilo nesavesno;⁸⁷ (ii) prilikom razmatranja dužine pritvora pre suđenja, moraju se uzeti u obzir obim optužbi za koje se g. Krasnići tereti, a koje obuhvataju širok dijapazon ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti, kao i posledice opsega optužbi na pripremu suđenja;⁸⁸ i (iii) odgovornost odbrane u vezi sa dužinom trajanja pretpretresnog postupka.⁸⁹

57. Odbrana u replici ponavlja svoju zabrinutost u vezi sa srazmernošću pritvora.⁹⁰ Odbrana nadalje naglašava postojeća ograničenja u pogledu fizičkih poseta, koje su zabranjene do 15. jula 2021.⁹¹ Najzad, odbrana odriče da snosi bilo kakvu odgovornost u pogledu trajanja prethodnog postupka.⁹²

58. Sudija za prethodni postupak najpre podseća na važnost načela srazmernosti prilikom odlučivanja o opravdanosti pritvora pre suđenja.⁹³ Vreme provedeno u pritvoru pre suđenja je faktor koji se mora razmotriti zajedno sa stepenom opasnosti opisanih u članu 41(6)(b) Zakona, da bi se utvrdilo da li, kada se svi faktori uzmu u obzir, dalji pritvor „prestaje da bude opravdan“ a lice mora da bude pušteno na slobodu.⁹⁴ Međutim, sudija za prethodni postupak napominje da je nemoguće da se na apstraktnom nivou oceni da li je vremenski period proveden u pritvoru pre suđenja opravdan. Opravdanost daljeg pritvora optuženog lica mora se oceniti na osnovu činjenica u datom predmetu i shodno njegovim osobenim karakteristikama.⁹⁵

⁸⁷ Odgovor, stav 21.

⁸⁸ Odgovor, stav 22.

⁸⁹ Odgovor, stav 23.

⁹⁰ Replika, stav 11.

⁹¹ Replika, stavovi 12-13.

⁹² Replika, stav 14.

⁹³ KSC-BC-2020-07, IA001/F00005, veće Apelacionog suda, *Odluka po žalbi Hisnija Gucatija po pitanjima vezanim za hapšenje i pritvor*, 9. decembar 2020, javno, stavovi 72-73

⁹⁴ Slično tome, odluka Apelacionog suda, stav 69.

⁹⁵ *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 90.

59. Prilikom ocenjivanja srazmernosti dosadašnjeg pritvora g. Krasnićija, sudija za prethodni postupak posebno obraća pažnju na: (i) činjenicu da se on tereti u 10 tačaka za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti u vezi sa događajima koji obuhvataju više lokacija na Kosovu i u Albaniji tokom dužeg vremenskog perioda; (ii) činjenicu da bi mogao da bude osuđen na dugačku kaznu u slučaju osuđujuće presude; (iii) složenost predmeta; (iv) prethodne zaključke u vezi sa postojanjem opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona i činjenicu da predloženi uslovi ne mogu da ih umanje; (v) činjenicu da su sve potrebne procesne radnje koje čine deo prethodnog postupka završene, završavaju se ili će biti završene, kako bi spis predmeta u dogledno vreme bio prosleđen panelu radi početka suđenja; i (vi) činjenicu da su svi relevantni rokovi ispoštovani ili produženi iz opravdanih razloga, i to, u određenim prilikama, na zahtev odbrane. Imajući to u vidu, sudija za prethodni postupak konstatuje da je vreme koje je g. Krasnićić proveo u pritvoru pre suđenja srazmerno i da u ovom trenutku svaka rasprava o njegovom očekivanom trajanju ostaje u domenu spekulacija. U tom kontekstu, sudija za prethodni postupak podseća da pravna regulativa Specijalizovanih veća predviđa dodatnu garanciju u vidu redovnog preispitivanja nužnosti daljeg pritvora pre suđenja, svaka dva meseca.⁹⁶

60. Sudija za prethodni postupak prima k znanju zabrinutost g. Krasnićija zbog ograničenja koja se odnose na fizičke posete. Međutim, sudija za prethodni postupak smatra da je svako zadiranje u pravo g. Krasnićija na porodični život imalo za legitimni cilj zaštitu njegovog zdravlja i zdravlja drugih, i da je, imajući naročito u vidu vanrednu epidemiološku situaciju u svetu, to zadiranje bilo srazmerno legitimnom cilju.⁹⁷ S tim u vezi, sudija za prethodni postupak primećuje da su g. Krasnićiju omogućeni drugi vidovi komunikacije sa porodicom, kao i da

⁹⁶ Slično tome, u vezi sa značajem redovnog preispitivanja, v. ESLjP, *Ereren v. Germany*, br. 67522/09, [presuda](#), 6. novembar 2014, stav 64.

⁹⁷ V. član 8 Evropske konvencije o ljudskim pravima.

će, pored drugih mera, fizičke posete najbližih srodnika u pritvorskom objektu ponovo biti dozvoljene od 15. jula 2021.⁹⁸

DISPOZITIV

61. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak ovim:

- a) **NALAŽE** produženje pritvora g. Krasnićija;
- b) **NALAŽE** g. Krasnićiju da, ukoliko želi, podnese izjašnjenje za sledeće preispitivanje pritvora najkasnije do **srede, 4. avgusta 2021**, a na koje odgovore i replike treba podneti shodno rokovima navedenim u pravilu 76 Pravilnika;
- c) **NALAŽE** tužilaštvu da, ukoliko g. Krasnici odluči da ne podnese izjašnjenje do navedenog roka, podnese izjašnjenje za sledeće preispitivanje pritvora g. Krasnićija najkasnije do **ponedeljka, 9. avgusta 2021**, a g. Krasnićiju da se izjasni, ukoliko želi, najkasnije do **četvrtka, 19. avgusta 2021**; i
- d) **NALAŽE** g. Krasnićiju da podnese javne redigovane verzije zahteva i replike najkasnije do **srede, 30. juna 2021**, ili da navede da li stepen tajnosti tih podnesaka može da se izmeni u „javno“.

/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,
sudija za prethodni postupak

⁹⁸ KSC-BC-2020-06, F00353/RED, sekretar, *Javna redigovana verzija „Ažuriranog izjašnjenja sekretara prema pravilu 23(2) o merama za ublažavanje rizika od kovida-19“*, 16. jun 2021, javno, stav 15.

U petak, 25. juna 2021.

U Hagu, Holandija.